

FAKULTA
INFORMATIKY

Masarykova univerzita

Sadzba bibliografie podľa normy ISO 690

Obhajoba bakalárskej práce

Dávid Lupták

1. Norma ISO 690
2. Teoretická časť práce
3. Implementácia
4. Záver

1. Norma ISO 690

2. Teoretická časť práce

3. Implementácia

4. Záver

Príklad na úvod

Podľa najnovšej verzie normy ČSN ISO 690:2011

„[...] aj netriviálne deduktívne hry môžu byť vyriešené softvérovým nástrojom [1], čo vedie k záveru [...]“

- [1] KLIMOŠ, Miroslav; KUČERA, Antonín. Cobra: A Tool for Solving General Deductive Games. In: *Proceedings of 20th International Conference on Logic for Programming, Artificial Intelligence and Reasoning (LPAR 2015)* [online]. Heidelberg: Springer, 2015, s. 31–47 [cit. 2016-06-15]. LNCS, č. 9450. ISBN 978-3-662-48899-7. Dostupné z DOI: [10.1007/978-3-662-48899-7_3](https://doi.org/10.1007/978-3-662-48899-7_3).

Zásada konzistencie

Norma ISO 690

nešpecifikuje konkrétny štýl bibliografického odkazu alebo citácie

doporučuje jednotný štýl, formát a interpunkciu

uctieva princíp oddelenia formy od obsahu

nie je citačný štýl

Nejasné miesta a nepresnosti

Viacjazyčnosť citácie

*„... údaj by mal byť uvedený v podobe, v akej sa objavuje
v preferovanom prameni informácií citovaného dokumentu... “*

- číslovanie a stránkovanie
- názov a číslo edície
- etc.

1. Norma ISO 690

2. Teoretická časť práce

3. Implementácia

4. Záver

Existujúce riešenia

Generátory citácií, citačné manažéry, atď.

- Citace.com
- Zotero
- JabRef
- Citavi
- OPmac-bib

Sadzba bibliografie v systéme \LaTeX

Tri základné prístupy:

- 1. thebibliography
 - 2. Bib \TeX
 - 3. Bib \LaTeX
- } + .bib súbor

1. Norma ISO 690

2. Teoretická časť práce

3. Implementácia

4. Záver

Referenčná implementácia biblatex-iso690¹

Autorom Michal Hoftich

Pôvodný stav

- pridržiavanie sa predošlých verzií noriem
- chybné poradie prvkov citácie
- (nadbytočná/chýbajúca) interpunkcia
- chýbajúca podpora niektorých typov dokumentov
- chýbajúca podpora niektorých vyžadovaných prvkov citácie
- chýbajúca sekundárna zodpovednosť
- zastaraný kód

¹<https://github.com/michal-h21/biblatex-iso690>

Ukážka

Citácia vygenerovaná pôvodnou verziou

- [1] KLIMOŠ, Miroslav; KUČERA, Antonín. Cobra: A Tool for Solving General Deductive Games. In *Proceedings of 20th International Conference on Logic for Programming, Artificial Intelligence and Reasoning (LPAR 2015)* [online]. Č. 9450. Heidelberg: Springer, 2015 [cit. 2016-06-15], s. 31–47. LNCS. Url: http://dx.doi.org/10.1007/978-3-662-48899-7_3. ISBN 978-3-662-48899-7.

Ukážka

Citácia vygenerovaná pôvodnou verziou

- [1] KLIMOŠ, Miroslav; KUČERA, Antonín. Cobra: A Tool for Solving General Deductive Games. In *Proceedings of 20th International Conference on Logic for Programming, Artificial Intelligence and Reasoning (LPAR 2015)* [online]. Č. 9450. Heidelberg: Springer, 2015 [cit. 2016-06-15], s. 31–47. LNCS. Url: http://dx.doi.org/10.1007/978-3-662-48899-7_3. ISBN 978-3-662-48899-7.

Aktuálny stav

Balík biblatex-iso690 [verzia 0.3.1]

- korektné spracovávanie, formátovanie a výpis údajov
 - makrá
 - príkazy
 - definície
- na úrovni BibLaTeXu alebo T_EXu
- nové typy a polia záznamov
- nové lokalizačné reťazce

⇒ dodržiavanie aktuálnej verzie normy

Rôzne metódy citovania

... a predsa vychádzajú z toho istého kódu

autor-dátum: autor aj editor

„[...] príslušný odkaz v texte na toto dielo (Kováč, 2016) [...]“

KOVÁČ, Peter, 2016. Veľdielo. Ed. NOVÁK, Ján. Miesto: Nakladateľstvo

autor-dátum: iba editor

„[...] príslušný odkaz v texte na toto dielo (Novák, 2016) [...]“

NOVÁK, Ján (ed.), 2016. Veľdielo. Miesto: Nakladateľstvo

číslované odkazy

„[...] príslušný odkaz v texte na toto dielo [1] [...]“

KOVÁČ, Peter. Veľdielo. Ed. NOVÁK, Ján. Miesto: Nakladateľstvo, 2016

1. Norma ISO 690

2. Teoretická časť práce

3. Implementácia

4. Záver

Výsledky

- kompletná reimplementácia referenčnej implementácie balíka biblatex-iso690
- dokumentácia v českom i anglickom jazyku
- oficiálne začlenenie a vydanie štýlu
 - do šablóny na sadzbu závěrečných kvalifikačních prác fithesis¹
 - na medzinárodný archív CTAN²
 - » súčasťou T_EX Live 2016
- rozšírenie balíka biblatex³ o slovenskú lokalizáciu

¹<https://www.ctan.org/pkg/fithesis>

²<https://www.ctan.org/pkg/biblatex-iso690>

³<https://www.ctan.org/pkg/biblatex>

FAKULTA
INFORMATIKY
Masarykova univerzita

Náměty k diskusii

*Je v rámci biblatex-iso690 nějak řešeno verzování „nekompatibilních“ změn výstupního formátu stylu na uživatelské úrovni (volby **\usepackage** apod.) [...]?*

Norma nepředpisuje konkrétní štýl, formát a interpunkciu, balík BibLaTeX ponúka veľkú flexibilitu, preto:

- predefinovanie v preambule dokumentu
 - **\renewcommand \multinamedelim {\addcomma \space }**
 - » PRIEZVISKO, Meno, PRIEZVISKO, Meno
- voľby balíka biblatex-iso690, príp. biblatex
 - shortnumeration=[true|false]
 - » ... 2011, **32**(3), 289–301 [cit. 2016-05-14] ...
 - » ... 2011, roč. 32, č.3, s. 289–301 [cit. 2016-05-14] ...

Jaká byla kritéria pro výběr nástrojů revidovaných v kapitole 3?

- dostupnost zdrojových kódů jednotlivých implementací
- v případě Citace.com popularita tohoto nástroje v českém akademickém prostředí
- poukázanie na problematiku výkladu normy
- porovnanie a použiteľnosť s BibLaTeXom

Na stranách 9–10 v kapitole 3.1.7 je v práci popisovaný ISO 690 výstup nástroje Citace.com. Je uvedený výčet zjištěných odchylek od normy kompletní? [...]

- zoznam nie je kompletný – odchýlky sa prelínajú aj skrz ostatné popisované nástroje
- odchýlky nebolo možné zistiť všetky, nakoľko nie sú k dispozícii zdrojové súbory
- vlastné skúmanie – online generátor citácií

Proč byla do archivu v IS MU vložena verze odlišná (jednostranný tisk) od výtisku pro oponenta (oboustranný tisk)? [...]

```
diff --git a/guide/mu/guide.dtx b/guide/mu/guide.dtx
index be770b3..edf0fd5 100644
--- a/guide/mu/guide.dtx
+++ b/guide/mu/guide.dtx
@@ -410,6 +410,13 @@
+
+ \emph{You may feel compelled to use \thguide@itemfmt{twoside}
+ for the printed version of the thesis and \thguide@itemfmt{%
+ onside} for the digital version to reduce the number of
+ blank pages. This will, however, cause the page numbers to
+ differ between the printed and the digital version, which
+ will make it difficult to cite your work. Do not do it.}
```

<https://github.com/Witiko/fithesis3/commit/caa751148f2785f909da4f75be50bd7b7cbb8882>

Jakou zpětnou vazbu od uživatelů jste získal?

- ✓ inštalácia BibLaTeXu a balíka biblatex-iso690
- ✓ preklad dokumentu (rozdiel medzi biblatexom a biberom)
- ✓ chýbajúca slovenská lokalizácia
- ✓ formát dátumu ISO 8601 (tj. yyyy-mm-dd)
- ✓ formát *dostupné z WWW*: <link>
- ✓ požiadavka na začlenenie do fithesis3

Je styl použitelný i v jiných jazykových prostředích a s jakými omezeními?

- balíky babel/polyglossia volitelné (avšak doporučované) pre použitie s biblatexom
 - ✓ babel a ✗ biblatex
 - » **urlalso**
 - ✗ babel a ✗ biblatex
 - » Available also from
- pull request nemeckej lokalizácie⁴

⁴<https://github.com/michal-h21/biblatex-iso690/pull/48>

V práci zmiňujete nedostatky řešení ISO 690 citací v ISu. Jaké to jsou a jak se dají napravit?

- obmedzené možnosti vytvárania publikácií – nemožné vytvoriť záznam typu „iné“
- export do .bib súboru

```
@misc{Luptákthesis,  
AUTHOR = "LUPTÁK, Dávid",  
TITLE = "Sazba bibliografie dle normy ISO 690 [online]",  
YEAR = " [cit. 2016-06-14]",  
TYPE = "Bakalářská práce",  
SCHOOL = "Masarykova univerzita, Fakulta informatiky, Brno",  
SUPERVISOR = "Petr Sojka",  
URL = "Dostupné z~WWW <http://is.muni.cz/th/422640/fi_b/>",  
}
```

Typ @misc:

LUPTÁK, Dávid. *Sazba bibliografie dle normy ISO 690 [online]*. [cit. 2016-06-14]. Dostupné tiež z:

Dostupn%C3%A9%20z~WWW%20%3Chttp:
//is.muni.cz/th/422640/fi_b/%3E

Typ @thesis:

LUPTÁK, Dávid. *Sazba bibliografie dle normy ISO 690 [online]*. [cit. 2016-06-14]. Dostupné tiež z:

Dostupn%C3%A9%20z~WWW%20%3Chttp:
//is.muni.cz/th/422640/fi_b/%3E. Bakalářská práce.

Masarykova univerzita, Fakulta informatiky, Brno. Vedúci práce
Petr SOJKA

Zdroj:

```
@thesis{LuptakThesis,  
AUTHOR = "Lupták, Dávid",  
TITLE = "Sazba bibliografie dle normy ISO 690",  
HOWPUBLISHED = "online",  
URLDATE = "2016-06-14",  
TYPE = "Bakalářská práce",  
SCHOOL = "Masarykova univerzita, Fakulta informatiky, Brno",  
SUPERVISOR = "Petr Sojka",  
URL = "http://is.muni.cz/th/422640/fi_b/",  
}
```

Výstup:

LUPTÁK, Dávid. *Sazba bibliografie dle normy ISO 690* [online] [cit. 2016-06-14]. Dostupné z: http://is.muni.cz/th/422640/fi_b/.
Bakalářská práce. Masarykova univerzita, Fakulta informatiky, Brno.
Vedúci práce Petr SOJKA

Nestojí za to výsledky publikovat například aspoň v Zpravodaji CSTUGu?

Určite áno a nielen v Spravodaji...

...existuje niekoľko relevantných kurzov aj priamo na MU:

FI:PB029 Elektronická příprava dokumentů

FI:VB000 Základy odborného stylu

PřF:M5751 Elektronická sazba a publikování v T_EXu

FF:PLIN028 Počítačová sazba textových dokumentů

FAKULTA
INFORMATIKY
Masarykova univerzita

Ďakujem za pozornosť!

.....

Dávid Lupták